

7/873

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.21.610/ **16**
Konu : Muğla Milletvekili
Fevzi TOPUZ'un
Yazılı.Soru Önergesi

SÜRELİ
.../.../2008

14 OCAK 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlığın 30.11.2007 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-20-11/4658 sayılı yazısı.

Muğla Milletvekili Fevzi TOPUZ'un Sayın Başbakanımıza yöneltmiş olduğu, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri T.B.M.M. 7/873 Esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Faruk Nafiz ÖZAK
Bakan

EK :
-Cevap Yazısı (5 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği: T.B.M.M. Başkanlığına
Bilgi: Başbakanlığa

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN FEVZİ TOPUZ'UN
T.B.M.M. 7/873 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Muğla'nın ilimiz Fethiye ilçesinde 10 Kasım 2007'de meydana gelen ve 250 dönüm kapalı alanda(serada) hasara neden olduğu tahmin edilen "hortum ve sağanak yağışın" yol açtığı felaketin yaraları henüz sarılamadan, bu defa 13 Kasım 2007 tarihinde meydana gelen "sel felaketi", Muğla ili Fethiye ilçemizin Antalya sınırında bulunan iki belde ve bir köyün sular altında kalmasına neden olmuştur. Edinilen bilgilere göre, sel felaketinden seracılıkla geçimin sağlayan 3 yerleşim alanında yaklaşık 8 bin seranın zarar görmüş, Karaköy ve Karadere beldelerinde yaklaşık 200 ev ve Kumluova beldesinde 150'ye yakın ev sel suları altında kalmıştır.

Ülkemizde vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği, her geçen gün bu tür afetlere(sel, deprem, toprak kayması vb.) karşı daha savunmasız bir hal almaktadır. Küresel ısınmanın bir sonucu olan bu tür afetlere karşı AKP hükümetinin afet risklerine yönelik ve afetlerle mücadele edebilecek "stratejisinin" olmadığı anlaşılmaktadır. Bunun kanıtı olarak ise, AKP Hükümeti döneminde hazırlanan 9. KALKINMA PLANI'nda "Afet ve Afet risklerini, zararlarını azaltıcı stratejiler" konusunda da herhangi bir bilgiye yer verilmemiş olmasıdır.

Bu bilgiler ışığında;

1-AKP hükümeti, "Sel, deprem, toprak kayması, çığ, yangın, kuraklık, teknolojik afetler, hava kirliliği, salgın hastalıklar vb." afetlere ve risklerini azaltmaya yönelik ne tür bir çalışma yürütmektedir?

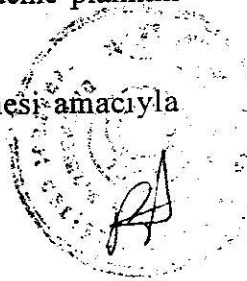
2-Çağın bilimsel gerçeklerine ve günün gereksinimlerine yanıt vermeyen ve yaşanan her afetten sonra bir veya birkaç madde eklenerek genişleyen ve iş göremez hale geçen "1959 tarihli 7269 sayılı Afet Yasası"nda AKP hükümetince ısrar edilmesinin özel bir nedeni var mıdır?

3-10 Kasım 2007'de meydana gelen hortum ve sağanak yağış ile 13 Kasım 2007 tarihinde meydana gelen sel felaketinin ortaya çıkardığı hasar ve ekonomik boyut hükümetinizce belirlenmiş midir?

4-Tek geçim kaynağı seracılık olan bölge halkının bu zararlarının karşılanması için hükümetinizce ne tür bir çalışma başlatılmıştır?

5-Hortumun ve sel'in yarattığı felaketten mağdur olan üreticilerin, bankalara olan borçlarının ertelenmesi ve üreticinin ekonomik durumu gözetilerek yeni bir ödeme planının hazırlanması için Hükümetinizce yürütülen bir çalışma var mıdır?

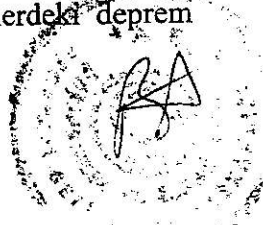
6-Afet mağduru üreticilerimizin yaralarının sarılması ve desteklenmesi amacıyla Ziraat Bankası'ndan düşük faizli yeni bir kredi verilecek midir?

CEVAPLAR:

Bayındırlık ve İskan Bakanlığımızca, 7269 sayılı kanun dahilinde çeşitli afetleri ve riskleri azaltmaya yönelik aşağıda genel hatları verilen çalışmalar gerçekleştirilmektedir:

- Afet yönetimi çerçevesinde zarar azaltma, hazırlıklı olma ve iyileştirme aşamalarını bir plana bağlayan Ulusal Afet Stratejik Planı uluslararası boyutta Birleşmiş Milletler Afet Zararlarının Azaltılması eylem planı çerçevesinde hazırlanmak üzere çalışmalarına başlanmıştır.
- Deprem verilerinin daha doğru elde edilmesi ve diğer kurumlarla paylaşımının sağlanması için Ulusal Sismik Ağ güçlendirilmiş ve Ulusal Deprem İzleme ve Değerlendirme Merkezi kurulmuştur. Ülke genelinde 132 adet deprem kayıt istasyonları ile deprem aktivitesi 24 saat süreyle izlenmektedir.
- Türkiye Ulusal Kuvvetli Yer Hareketi Kayıt Şebekesi tarafından da ülke geneline yayılmış 211 adet ivme ölçer deprem kayıt istasyonu çalıştırılmaktadır.
- Bakanlığımıza, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) 2005 yılı birinci toplantısında alınan 2005/11 No'lu kararla, TÜBİTAK ve Üniversiteler ile işbirliği içinde deprem ile ilgili kamusal araştırma çalışmalarının koordinasyonu görevi verilmiştir.
- Deprem riskli alanların belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması için diri fay veritabanı ve bütünleşik afet tehlike haritaları hazırlanılmakta; mevcut yapı stoku değerlendirilmektedir. Bu amaçla Kastamonu ve Karabük illerinin bütünleşik afet tehlike ve risk haritaları Coğrafi Bilgi Sistemi ve Uzaktan Algılama teknikleri kullanılarak hazırlanılmıştır. Değişik bölgeler için bu önemli çalışmalar sürdürülmektedir.
- Benzer şekilde ülkemizde özellikle deprem konusundaki tehlikeli alanların mikro bölgeleme çalışmaları yapılarak zeminin sismik açıdan karakteristik özellikleri belirlenmeye başlanmıştır.
- Halkın bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi amacıyla Üniversiteler, Meslek Odaları ve Sivil toplum Kuruluşlarının desteği de alınarak toplumsal örgütlenme ve eğitim programları hazırlanılmaktadır. Uluslararası işbirliği ile Afet Yönetimi konusunda çalışmalar da yapılmaktadır.
- Afet önleme ve zararlarını azaltma çabaları içinde öncelikle halkın bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine çalışmakta ve bu kapsamda Afet işleri Genel Müdürlüğümüz elemanları okullarda, askeri birliklerde, sivil toplum örgütlerinde ve özel sektör kuruluşlarında sürekli afet eğitimleri vermektedirler. Bu kapsamda bir pilot proje olarak Ankara ili Çubuk ilçesinde "Önce Eğitim" başlıklı bir proje başlatılmış olup, bu kapsamda ilçede yaşayan 6-65 yaş arasında yaklaşık 40.000 kişiye afet eğitimi verileceği, öğrenciler, yetişkinler, yöneticiler ve teknik eleman gruplarının ayrı eğitimlere tabi tutularak afete duyarlı ve hazırlıklı hale getirileceği daha sonra da buradan elde edilen veriler ve deneyimler ışığında il boyutunda afet eğitimlerinin planlamaları yapılacaktır. Uzun vadede, illerde afet eğitimi sürecini planlamak ve uygulamak için ve bu illerin afet eğitiminde kendi kendilerine yeterliliğini sağlamak için 4 yıl sürecek bir proje kapsamında afet eğitimcisi eğitimi hazırlıkları tamamlanarak, 2008 yılında başlatılacaktır. Bu çalışmalarda hedef tüm afetlere dirençli toplum oluşturabilmektir.
- TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma Projeleri adı altında Bakanlığımız tarafından başlatılan ve TÜBİTAK'ça desteklenmesine karar verilen "Türkiye'nin Deprem Riski Yüksek Jeostratejik-ancak tektonik rejimleri farklı Bölgelerinde Deprem Davranışının Çok Disiplinli Yaklaşımlarla Araştırılması" projesinde AİGM-DAD ve TÜBİTAK ana yürütücüler olmakla birlikte, 14 bölge üniversitesi de projede yer almaktadır. Proje bütçesi ve çalışma sahasının büyüklüğü itibarı ile ülkemizde Deprem Araştırmaları konusunda en büyük projedir. Proje ile ülkemizde 3 ana fay zonunda (Kuzey Anadolu, Doğu Anadolu ve Ege) Deprem Aktivitesi ve Deprem Habercileri çok disiplinli çalışmalarla izlenecek, mevcut riskli bölgelerdeki deprem tehlikesi hassas olarak ortaya konabilmektedir.

- TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma Projeleri kapsamında Bakanlığımızca başlatılan bir diğer proje ise "Ulusal Kuvvetli Yer Hareketi Kayıt Şebekesi Veri Tabanının Uluslararası Ölçütlere Göre Derlenmesi Projesi" olup, ODTÜ Deprem Mühendisliği Araştırma Merkezi ile ortaklaşa gerçekleştirilmektedir.

- TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma Projeleri kapsamında Bakanlığımız ile ODTÜ, İTÜ, KTÜ ve GAZİ Üniversitesinin ortaklaşa yapacağı Türkiye Deprem Yönetmeliğindeki "Mevcut Binaların Değerlendirilmesi ve Güçlendirilmesi" Yöntemlerinin Deneysel ve Analitik Araştırmalarla İrdelenmesi ve İleriye Yönelik Öneriler Geliştirilmesini amaçlayan projeye, 2007 yılında yayınlanan Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelikte yer alan "Mevcut Binaların Değerlendirilmesi ve Güçlendirilmesi" bölümündeki değerlendirme ve güçlendirme yöntemlerinin deneysel ve analitik araştırmalarla irdelenmesi, doğrulanması veya varsa eksikliklerinin belirlenerek giderilmesine ve Yönetmeliğin geliştirilmesine yönelik önerilerin sunulması planlanmaktadır.

- Bakanlığımızca, 17 Ağustos depreminin ardından teknik mevzuatlarda bir takım düzenlemelere gidilmiştir. Bunlardan ilki imar planlarında jeolojik ve jeoteknik etütlerin yapılmasının zorunlu hale getirilmesidir. Ayrıca "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" Bakanlığımızca çıkarılmış ve 6 Mart 2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Yeni deprem yönetmeliğinin yedinci bölümü olan "Mevcut Binaların Değerlendirilmesi ve Güçlendirilmesi" kısmı Türk Deprem Yönetmeliğine ilk defa girmiş ve güçlendirme projelerinin hazırlanması ile tatbik edilmesi hususlarında mühendise yol gösterici bir vizyon üstlenmiştir. Yeni Deprem Yönetmeliğinin yayınlanmasının ardından 150 mühendis Bakanlığımızca eğitilmiş ve yönetmeliğin maddelerini açıklayan kapsamlı eğitim kitapçığı yine Bakanlığımızca basılmıştır.

- İstanbul ilinin depremselliği ile ilgili bilimsel çalışmalar dikkate alınarak bu konu ile ilgili projelere destek verilmiş ve tedbir uygulamalar başlatılmıştır. İSMEP projesi kapsamında İstanbul'daki kamu binaları depreme karşı güçlendirilmekte ve halen güçlendirme çalışmalarına devam edilmektedir. İstanbul için bilimsel çalışmalar sonucu hazırlanan deprem senaryoları doğrultusunda, Bakanlığımız, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve akademik çevreler fikir alışverişinde bulunarak çözüm yolları konusunda işbirliği yapmaktadırlar.

- Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Araştırma Dairesi Başkanlığı Charter organizasyonu kapsamında bir afet esnasında Charter'a üye ülkelerin uydularından elde edilen hassas uydu görüntülerinin afet konusunda çalışan tüm kamu kurumlarıyla paylaşılmasına öncülük etmiş ve bu konuda ülkemizin yetkili kullanıcısı olmuştur. Böylece ülkemizde meydana gelecek bir afet anında afet bölgesinin afet öncesi, anı ve sonrasına ait uydu görüntüleri sağlanabilecek bu görüntüler üzerinden sonuçlara daha çabuk ulaşılacaktır.

- Ülkemizin mevcut afet potansiyelinin bilim dünyasında yeterli derecede değerlendirilebilmesi, geçmişten geleceğe bir miras bırakmak ve uygulayıcı ve karar vericilere geçmişten dersler çıkarmasını sağlamak amacıyla Türkiye Ulusal Afet Arşiv Sistemi kurulmuş, veri tabanları girilmeye başlanmış ve 2008 yılında kullanıcılara sunulması planlanmıştır.

- Mevcut binaların deprem güvenliğinin belirlenmesi ve güçlendirilmesi için gerekli teknik mevzuatın hazırlanması yanı sıra, Bakanlığımız tarafından ülke çapında çok sayıda kamu binası (okul, hastane, askeri tesisler vb.) güçlendirilmiştir. Ayrıca İstanbul içerisindeki 10 adet köprüünün güçlendirilmesi tamamlanmış; 1. ve 2. çevre yolu üzerinde bulunan 13 adet geniş açıklıklı köprüünün (FSM ve Boğaziçi köprüleri dahil olmak üzere) ve Anadolu otoyolu üzerindeki 157 adet köprüünün onarım ve güçlendirme çalışmaları ise devam etmektedir. Buna ilaveten Edirne-Düzce arasındaki otoyolda bulunan 58 köprüünün güçlendirme projesi tamamlanmış olup, 86 adet köprüünün güçlendirme projesi ise hazırlanmaktadır.

• Ülkemizde yerleşim yerlerini etkileyen yada etkileyebilecek potansiyele sahip büyüklüğü 6.0 dan büyük olan yada 6.0 dan küçük olup, çok sayıda depremlerin meydana geldiği bölgelerde, binalarda meydana gelen ve zeminden kaynaklanan hasarları incelemek, depremlerin karakterini ve davranışını en kısa sürede hassas bir şekilde belirleyerek, bölgenin deprem riski hakkında kamuoyu ve yetkililerin kısa sürede sağlıklı ve güvenilir bilgilerle donatılmasına yönelik Deprem Sonrası Acil Gözlem Araştırmaları (DEPAR) Projesi AİGM-DAD ve TÜBİTAK-MAM işbirliği ile yürütülmektedir.

Ayrıca 7269 sayılı yasa kapsamında, yerleşim alanlarını etkileyen olmuş veya olması muhtemel afet olaylarına yönelik etüt çalışmaları ile bu çalışma sonuçlarına göre gerekli işlemler yapılmaktadır.

1959 tarihinde çıkartılan ve zaman zaman günün şartlarına uygun olarak değiştirilen 7269 sayılı Afet Kanununda, 2004 yılında yapılan Deprem Şurası sonuçlarına göre 2005 yılında ihtiyaç duyulan değişikliklerin yapılması için gerekli çalışmalara başlanmış ve kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin de görüşleri alınarak revize taslak hazırlanmıştır. İnternet ortamında, Bayındırlık Bakanlığı web sayfamızda 7269 sayılı kanun tasarı taslağı yayınlanmaktadır.

Tarım ve Köyışleri Bakanlığından alınan bilgilere göre;

Kuraklık ve risklerini azaltmaya yönelik olarak; 2007 yılı ilkbahar döneminde kuraklıktan etkilenen çiftçilere yardım yapılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı çıkartılmış, bu kapsamda 545 bin çiftçiye 264,5 Milyon YTL ödenmiştir.

Kararname ile ayrıca, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine borçlu olan çiftçilerin borçları 1 yıl süreyle ertelenmiştir.

Bununla birlikte, kuraklığa karşı gerekli tedbirleri almak üzere "Kuraklık Yönetimi Koordinasyon Kurulu" oluşturulmuş ve "Tarımsal Kuraklık Eylem Planı" hazırlanmıştır.

5363 Sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'na bağlı olarak 2007 yılı için çıkarılan 2006/11425 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla bitkisel ürünler ve seralar için, dolu, don, yangın, heyelan, fırtına, hortum; ayrıca, açık alanda yetiştirilen meyveler için belirtilen teminatlara ilave olarak don riski Tarım Sigortaları kapsamındadır.

Üreticilerin doğal afetlerin verdiği zararlar karşısında mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla "Tarım Sigortaları Kanunu" yürürlüğe konulmuştur.

Sigorta uygulamaları 2006 yılında başlatılmış, bugüne kadar 226 Bin'in üzerinde poliçe kesilmiştir. Kesilen poliçeler karşılığında Tarım ve Köyışleri Bakanlığının destekleme bütçesinden 40 Milyon YTL ödeme yapılmıştır. Sigorta bedelinin yarısı Tarım ve Köyışleri Bakanlığı tarafından ödenmektedir.

Muğla ilinde meydana gelen sel afetinden Fethiye ilçesinde 3 köyde 263 çiftçiye ait 851,45 dekar ekili alanda zarar meydana geldiği Tarım İl Müdürlüğüne yapılan Afet ihbarından anlaşılmış ve hasar tespit çalışmalarına başlanmıştır. Tarımsal ürünleri %40 ve üzerinde zarar gören ve İl Hasar Tespit Komisyonunca tespit edilen çiftçilerin ürün kayıpları 2090 sayılı Kanun kapsamında ve bütçe imkanları çerçevesinde nakdi olarak karşılanacaktır.

Muğla ilinde 14.12.2007 tarihi itibarıyla tüm branşlarda 207 (93 adeti sera sigortası) adet Devlet Destekli tarım sigortası poliçesi kesilmiştir.

Ayrıca sel, deprem, kuraklık gibi doğal afetler nedeniyle oluşan çiftçi zararlarını karşılamaya yönelik 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde tarımsal ürünlerde kayıplar karşılanmaktadır.

FETHİYE İLÇESİ DOĞAL AFET ZARARI ÜRETİCİ İCMALİ							
Sıra No	KÖY/BELDE ADI	ZARAR GÖREN ÇİFTÇİ ADEDİ	SERA ALANI (M2)	TESİS ZARARI (YTL)	ÜRÜN ZARARI (YTL)	AGAÇ ZARARI (YTL)	TOPLAM
1	KARAÇULHA	113	146.526	1.303.000	719.560	15.000	2.037.560
2	KARADERE	14	25.500	256.000	116.500		372.500
3	ELDİREK	3	3.750	37.000	15.000		52.000
4	KARGI	2	2.320	28.000	13.500		41.500
5	GÖLBENT	1	2.400	48.000	18.000		66.000
6	ESENKÖY	53	60.499	383.500	252.000		635.500
7	YANIKLAR	1	600	10.000	3.000		13.000
8	MERKEZ	3	2.700	29.000	10.000		39.000
9	BOZYER	88	114.530	1.101.000	534.900	4.000	1.639.900
10	ÇAMKÖY	34	43.910	358.000	188.500		546.500
	TOPLAM	312	402.735	3.553.500	1.870.960	19.000	5.443.460
FETHİYE İLÇESİ SEL ZARARI ÜRETİCİ İCMALİ							
Sıra No	KÖY/BELDE ADI	ZARAR GÖREN ÇİFTÇİ ADEDİ	SERA ALANI (M2)				
1	KARAKÖY	97	278,80				
2	KARADERE	73	141,15				
3	KUMLUOVA	93	431,50				
	TOPLAM	263	851,45				

Sulama sorununa köklü çözümler bulmak amacıyla çalışmalar başlatılmıştır.

Bunlardan birincisi; kırsal kalkınma destekleri kapsamında modern sulama yatırımları desteklenmektedir. Bu çerçevede 2006-2007 yıllarında 2.337 projeye 66 Milyon YTL hibe desteği verilmiştir.

İkincisi; yine damla sulama ve yağmurlama sulama sistemlerine sübvansiyonlu kredi sağlanmaktadır. Bu kapsamda son üç yılda Ziraat Bankası'na 13 Milyon YTL kredi kullanılmıştır.

Üçüncüsü ise 2007 yılında başlatılan damla sulama ve yağmurlama sulama sistemlerine yatırım yapan çiftçilerimize Ziraat Bankası tarafından 5 yıla kadar vadeli ve 5 eşit taksitte ödenmek üzere sıfır faizli kredi desteği verilmektedir. Bu kapsamda, 30 Kasım 2007 tarihi itibarıyla 8.210 üreticiye 112 Milyon YTL kredi kullanılmıştır.

